

אדר
טרונקטום
בלבלוב

הוד ואדר

תכירו את אדר טרונקטום (*Acer truncatum*) - עץ עמיד, קל לתחזוקה עם מופע קישוטי יפה, שבשימוש נאות ותכנון גנני המבליט את תכונותיו, יוסיף הרבה לכל גן

אמנון באומהוקן, מנהל משתלת אלון, יראון.

אדר משי - נוף העץ באוגוסט

שם: אדר טרונקטום
שם מדעי: *Acer truncatum*
כינויים נוספים: אדר המשי, אדר שנטונג

קורות חיים

מוצא: המזרח הרחוק - סין, מונגוליה, קוריאה.
בסין משמש אדר המשי כעץ רחוב חשוב ביותר, שעמיד לזיהום אויר. האדר נמצא בשימוש נרחב בארה"ב (טקסס) ובאירופה. כמו כן, הוא משמש כעץ קלאסי לבונסאי, בסין ויפן.

תיאור: אדר טרונקטום הוא עץ קטן עד בינוני, שמבחינת מידותיו ניתן להשוותו ללגסטרמיה כלאיים: גובהו כבוגר יגיע ברבות הימים ל-8-6 מטר וכך גם קוטר הנוף. נוף העץ רחב יחסית ומעוגל, גדל על גזע אחד אך בעולם הגדול מגדלים אותו גם על כמה גזעים בזכות קישוטיהם, המזכירה את אלון השעם.
בנוסף לכך, יופיו של העץ בא לידי ביטוי בעלוותו

אדר טרונקטום בפריחה

אדר טרונקטום - עלווה בצבע אדום בווער בשלכת - בין אדום עז לארגמני ועד צהוב

את הטרונקטום ניתן לזהות גם לפי מוהל העץ הלבנבן, המופיע עם קיטום עלים או ענפים, שמאוד מזכיר את מוהל התאנה.

מופע: הצירוף של כל התכונות האלה נותן לעץ מופע קישוטי ומיוחד במינו שמעטים העצים המשתווים אליו. **חוזק ותחזוקה:** התחלתי באיקלום אדר טרונקטום ב"משתלת אלון" החל מתחילת שנות ה-90 ומאז הוא לא איכזב אותנו: הוא עמיד לחום, עמיד בפני מחלות ומזיקים, מתאים למגוון קרקעות ודורש השקיית עזר, גם לאחר ביסוס.

לפיכך הוא קל לתחזוקה גם ע"י המשתמש הלא מקצועי. העצה בעצים בוגרים קשה במיוחד ולפיכך סיכויי שבירת ענפים בעתיד נמוכים.

ניתן לראות ב: עצי אדר משי יפים נמצאים בקיבוץ לביא, בהר חלוץ, במושב תל עדשים, בקבוץ יראון ועוד.

אזורי אקלים: ההר הגבוה, הרים נמוכים, שפלה וגבעות, מישור החוף.

תנאי אור: חצי צל (בעיקר בשפלת החוף) עד שמש מלאה.

תוחלת חיים: ארוכה, בחו"ל ידועים עצים בני מאה שנים ויותר.

שימושים מומלצים: (גם על סמך הספרות הבינלאומית): עץ רחוב קטן, מתאים לרחובות שכונתיים ו/או הולנדיים, לגינות קטנות ובינוניות, שולי הגן, ליד פנסי תאורה, תחת חוטי חשמל, אידיאלי לפאטיו (שימוש נרחב בחו"ל), חזיתות של בתים, למיכלים, גינות גג, לערוגות, מומלץ לשלב עם לגסטרמיות ועוזררים.

סיכום

מגוון העצים הקטנים בארץ מצומצם יחסית וקטן עוד יותר המגוון הקישוטי.

הייתי מכנה את העץ הזה "סוס עבודה", עץ שבשימוש נאות ותכנון גנני המבליט את תכונותיו, יוסיף הרבה לכל גן - פרטי ועירוני כאחד. ■

alon_yir@yiron.org.il

המבריקה, בעלת חמש האונות בירוק חי, בבלובו האדום באביב עד אמצע הקיץ ובעיקר בשל צבעי השלכת המקסימים - הנעים בין אדום עז לארגמני ועד צהוב.

(בשלבי פיתוח נמצא גם הזן עם העלווה המנוצה במיוחד, הנקרא "דיסקטום").

באפריל מתכסה העץ בשפע פרחים צהובים - ירוקים,

אדר טרונקטום - הפרי

בולטים המופיעים לפני העלווה וממשיכים לבלוט גם לאחר הופעתה. למיטב ידיעתי זה האדר בעל הפריחה הבולטת והמשמעותית ביותר.

גם כנפיות הפרי האופייניות למיני האדר יפות במיוחד ובולטות לאורך הקיץ על רקע העלווה.

בזכות הגזע והבדים המשועמים, העצים הבוגרים מצטיינים במופע פיסולי גם בשלכת.